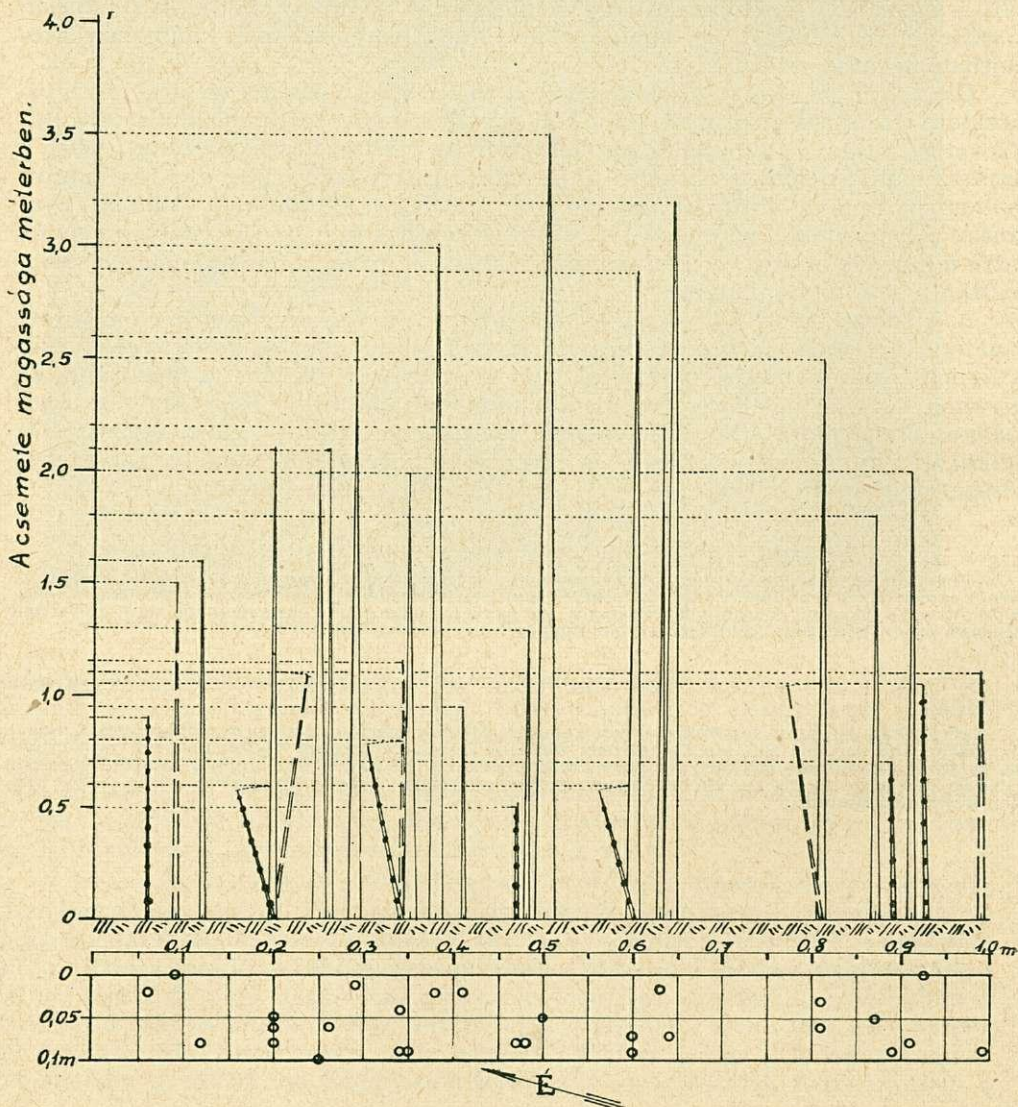

Az akác-csemete termelése és fényigényessége

SAS BARNA

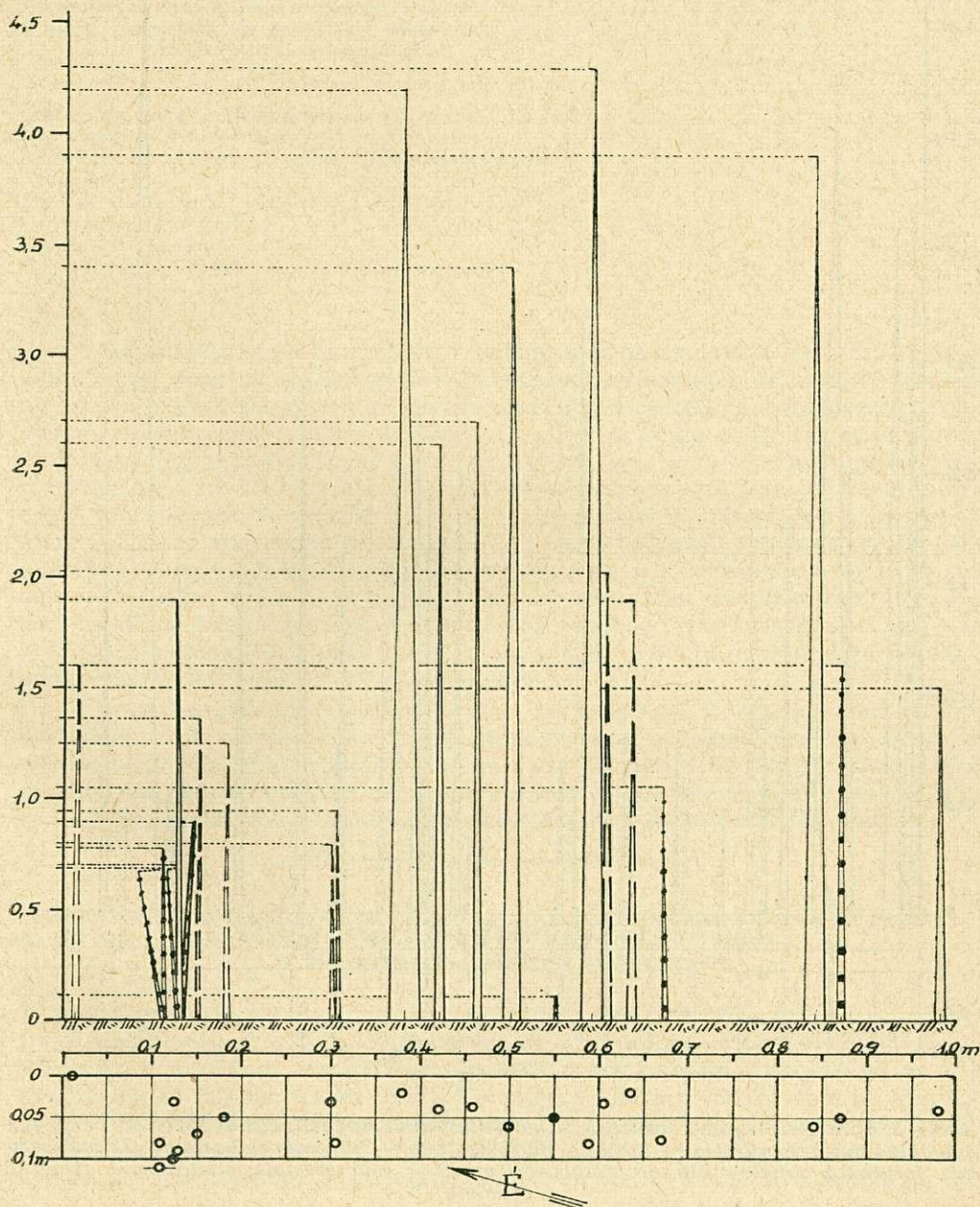
Akác-csemete termelési tapasztalataimmal kapcsolatban Az Erdő 1965. évi 7. számában beszámoltam a vetőbarázdát illető megfigyeléseimről és javaslatot tettem az akácnak csemetetermelés céljából széles — 10 cm — barázdába való vetésére. Javaslatom bírálata során több szakember a gondolatot elvetette azzal, hogy az akác a széles barázdában keletkező árnyékolást nem bírja el.

Az akác fényigényes fafaj. Fényigényes csemetekorában is, de kérdés, hogy milyen mértékben? — Semmiképp sem olyan mértékben, hogy ék alakú keskeny vetőbarázdába kényszerítsük. Nem cáfolható az „egymás árnyékolásának” pusztító hatása, csupán az a kérdés, hogy mikor, milyen korú és milyen térbeli elhelyezkedésnél pusztítja egymást az akác-csemete. A szélesbarázdás vetésnek éppen ez

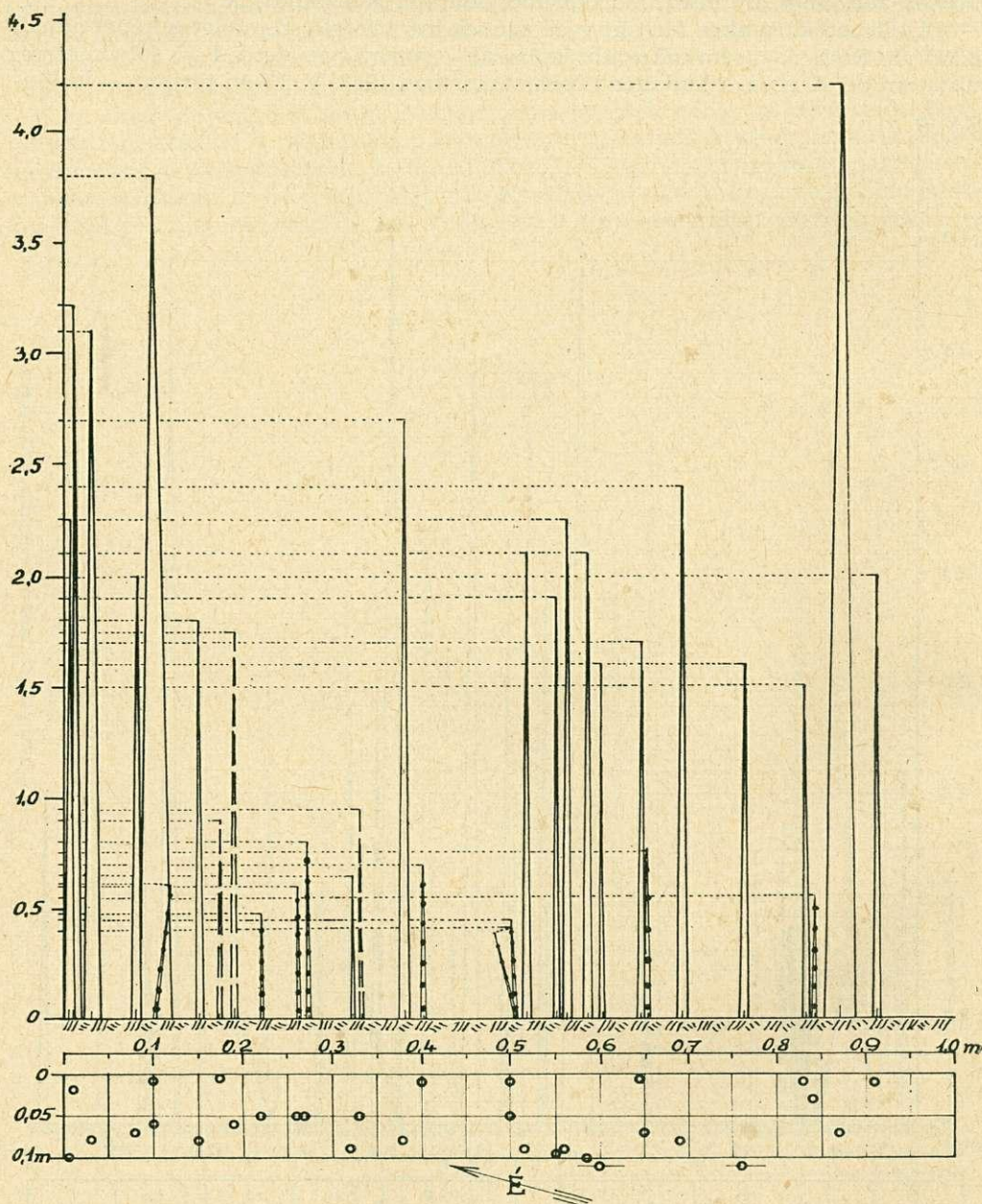

biztosítja eredményességét. Ugyanis itt a csiracsemeték és a növekedés kezdetén levő csemeték térfoglaló hatása sokkal kevésbé károsít egymás között, mint a keskeny barázda esetében, tehát több életképes csemete indulhat továbbfejlődésnek, mint a keskeny barázdában. Természetes, hogy ebből több kiültetésre alkalmas csemete fejlődhet, amint ezt már korábbi adataim is bizonyítják.

A csemetekorú akác fényigényességének mértékéről szemléletes képet adnak az ábrák. Ezeken — sematikus ábrázolással — hároméves vetés 1—1 folyóméterét mutatom be. A vetés a budakeszi csemetekertben 1962. V. 17-én történt — külön-

álló három sorban — kísérleti célból, Pusztavacson szkarifikált — az ábrák sorrendjében — 1,25 g/fm, 2,50 g/fm és 3,75 g/fm maggal, háromszor 20—20 m hossz-
szon, 10 cm széles barázdába, 60 cm-es sorközökkel. A csemeték egyéves állapotá-
ról Az Erdő 1963. 5. számában írtam.

Az 1—3. ábra a széles vetőbarázdás, szkarifikált akácmaggal végzett kísérleti vetés egy-
egy folyóméterét mutatja — felül és oldalnézetben — hároméves korában. Jelmagyará-
zat: folytonos vonal = élő, ép; szaggatott vonal = csúcsszáradt; pontozott = elszáradt
csemete

Az adatok felvételét — 1965. VIII. 30-án — úgy végeztem, hogy a három csemetesor közepe táján kijelöltem a sorokra merőlegesen 1 m-es szakaszt, amelyben talált összes csemete jellemző adatát megmértem, függetlenül attól, hogy azok élők, csúcsszáradtak vagy elszáradtak voltak. Az ábrákon a szemléletesebb kép érdekében a sorok oldalnézetén igyekeztem a csemeték tövstagságát méretarányosan megrajjzolni.

A csemeték megoszlása a felmért 1 m-es szakaszokon, méreteik és egészségi állapotuk szerint az ábrák sorrendjében	1.	2.	3.
	sorban		
	darab/folyóméter		
Összes csemete (csúcsszáradt és száraz is).....	28	22	31
Élő csemete (csúcsszáradttal együtt)	21	15	22
Szabványos méretet elért (csúcsszáradttal együtt)	19	15	21
Élő, de kiültethető méretet el nem ért.....	2	—	1
Csúcsszáradt csemete	5	7	3
Elszáradt csemete.....	7	7	9
Kiültethető méretet elért ép, élő csemete.....	15	8	18

A bemutatott ábrák és a táblázat, valamint az elmondottak arra engednek következtetni, hogy az akáccsemete termelésével kapcsolatos és az akác fényigényességén alapuló nézeteinket bizonyos mértékig meg kell változtatnunk. Az akác csemetekorában nem annyira fényigényes, mint azt eddig gondolták és tanították. Különösen figyelemreméltó az 1. és 3. sorban az a két, illetve egy csemete, melynek tövstagsága nem üti meg a szabványos méretet, mégis él és a három közül csak az egyik csúcsszáradt. A vizsgált 3 fm-en élő ép csemeték számottevő része suháng méretű, 3 m-nél magasabb (11 db, 19%). Az összes elszáradt csemeték (23 db, 28%) általában alacsonyok, ezek közül az 1. sorban 1 db, a 2. sorban 2 db fejlődött 1 m-nél magasabbra, ami a nagymértékű fény felé törekvést mutatja, éppen a közbezárt 2. sorban, melyben a legkorábban és legerősebben érvényesülhetett az árnyékolás, mégis számottevő magasságot értek el (0,60—1,60 m) mielőtt elszáradtak, de addig éltek és fejlődtek az árnyékhatás ellenére.

A vetett magmennyiségekkel és ezzel kapcsolatban az egyes csemeték vetőbarázdában való elhelyezkedésének elemzésével és a növekedésnek ezen az alapon történő behatóbb vizsgálatával most nem foglalkozhatom, de a közöltekből is kitűnik, hogy az akác — legalább is csemete korában — nem annyira fényigényes, hogy ez 1—2 évig kedvezőtlenül befolyásolná fejlődését a széles vetőbarázdában.

Nyárlatermesztési lehetőségek a Szatmár-beregi síkságon

DR. TÓTH BÉLA

A szakkörökben csak kevésbé ismert, de a legutóbbi időkig egyébként is alig feltárt Szatmár-beregi síkság a legérdekesebb erdőgazdasági tájaink közé tartozik. Következik ez mindenekelőtt már a különleges földrajzi helyzetéből is. Még síkság, a belső alföldi tájak jellegzetességeivel, de a kárpátaljai és az erdélyi hegyek közelsége az éghajlati viszonyok alakulásában erősen érezteti a hatását, különösen az északi felén. A januári középhőmérséklete az ország területén a legalacsonyab-